

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dni powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Dziś: Łazarza Biskupa.
Sobota: Gracjana Biskupa.
Niedziela: Fausty Wdowy.
Poniedziałek: Teofila Męczennika.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 5.
Zachód 3 45.
Długość dnia godzin 7 40.
Ubyło 9 3.

Wschód księżyca o godzinie 11 minut 24 r.
Zachód 11 59 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 2
Dziś o godzinie 4 ej rano ciepła 5° R

CENA OGŁOSZEŃ:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i mało ogłoszeń w numerach porannych, zwykłym niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Wtorek: Tomasz Apostoła.
Środa: Zenona Żoł. M. Flawjana M.
Czwartek: Wiktorji Panny Męcz.
Piątek: Wigilja Zenobjusza Męcz.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Żyrosława; jutro Wszemira.

Nabożeństwa: W kaplicy Serca Pana Jezusa przy kościele św. Trójcy na Solcu o 8-ej zrana wotywa ku czci Serca Pana Jezusa.

Zgromadzenia: Ogólne miesięczne zebranie członków Towarzystwa ogrodniczego. (Resursa obywatelska—8-ma wieczorem.)—Ogólne zebranie członków kasy zaliczkowo-wkładowej urzędników kolei żelaznej nadwiślańskiej. (Biuro zarządu kolei, Mazowiecka—1-sza z południa.)

Wybory: Składanie kartek wyborczych na członków komitetu Resursy obywatelskiej. (Gmach Resursy—od 6-ej do 9-ej wieczorem.)

Wystawy: Wystawa sprzętów mieszkalnych i odzieży. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—od 10-ej rano do 10-ej wieczorem.)—Doroczna wystawa szkiców. (Krak.-Przedm., róg Królewskiej—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem.)—Wystawa obrazu Jana Matejki „Joanna d'Arc”. (Krak.-Przedm. 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)—Wystawa obrazu H. Siemiradzkiego „Chrystus w domu Marty i Marji”. (Sala ratuszowa—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)—Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych, Krak.-Przedm. nr. 15 (od 10-ej rano do 4-ej po południu.)—Wystawa obrazów A. Krywulki. (Hotel Europejski—od 9-ej rano do 4-ej po południu.)

Zabawy: Na dochód Towarzystwa dobroczynności kiermasz. (Cyrk Cinielich na Ordynackiej—od 4-ej po południu do 8½ wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Arrja i Messalina”; jutro „Fra Diavolo” (występ gościnny panny Elly Russel);—Rozmaitości: dziś „Wicek i Wacek”; jutro „Nietoperz”;—Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Gasparone”; jutro „Wojna podczas pokoju”. (7½ wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.

Nowy gabinet przed izbą.

Na posiedzeniu wtorkowym francuskiej izby deputowanych, ministerjum Gobleta zażądało przyznania trzymiesięcznego prowizorium budżetowego i prosiło o wzięcie natychmiastowe tego wniosku pod dyskusję.

Nagłość sprawy uznano i posiedzenie przerwano, aby komisja budżetowa mogła wygotować sprawozdanie. Komisja postanowiła projekt zalecić izbie, w której niezwłocznie wszczęły się z tego powodu namiętne rozprawy.

Imieniem partji radykalnej przemówił Clémenceau. Chodzi tu — rzekł — o kwestję polityczną. Położenie jest takie, że każde stronnictwo powinno otwarcie wypowiedzieć swe zdanie. W izbie nie ma większości. Gabinet Freycineta upadł w chwili, gdy izba postanowiła nie zaciągać nowych pożyczek, ani nie wprowadzać nowych podatków. Ustąpił on przed większością, która wytworzyła się pod hasłem tego programu. Ale p. Freycinet w swoim programie otworzył drzwi na oścież wszystkim reformom, p. Goblet zaś trwonił je pozamykał. Program obecnego rządu nie zadowolił nikogo. Mimo tego należy przyznać rządowi kredyt w nadziei, że reformy przyjdą (oklaski po lewicy).

Będziemy śledzić rząd w jego pracy. Powinien on zdecydować się albo rządzić z pomocą tych szeszedziesięciu zbiegów z prawicy, których p. Duval ofiaruje stronnictwu centrum, przeciw nam, albo z nami przeciw prawicy (żywe oklaski). Nie żądamy przysług osobistych, żądamy reform. Niech rząd śmiałą ręką dotknie sprawy rozdziału kościoła od państwa, którego kraj się domaga (szemranie na

prawicy), a znajdzie olbrzymią większość w izbie! (Żywe oklaski).

Mówią o rozwiązaniu izby. Skorzystałaby zeń tylko monarchja. Jeżeli republikanie staną w obliczu kraju rozdwojeni i bezwładni, jakże spodziewać się mogą zwycięstwa? Nie zmuszajcie idealistów republikańskich do kapitulacji. Posłużyłaby ona tylko reakcji. Wysłuncie naprzód szturmujących; oni to utrzymują na duchu nasze stronnictwo, bo republikanie są stronnictwem nadziei (oklaski po lewicy). Sądzą, że wybory mogłyby odbyć się pod silną pięścią rządu! Jakże złudzenie! Czasy silnej pięści minęły... Trzymajcie puls polityki zewnętrznej i mówcie o rozwiązaniu! Czy nie słyszycie szczykania broni, czy nie słyszycie głosu trybun zagranicznych? Czy oszczędzają nas tam? Czy nie słyszycie, jak mówią o nas, podczas gdy my za wspólną zgodą należyliśmy sobie na usta kaganiec? (grzmiące oklaski w całej izbie.)

Nie! Wśród takich okoliczności nie można mówić o rozwiązaniu. Nikt nie będzie na tyle zbrodniarzem, aby je zaprojektować! (oklaski na lewicy). A zatem jeszcze raz: rządcie z nami lub przeciw nam; wnieście reformy, które pański duch demokratyczny, panie prezesie ministrów, uzna za słuszne, wiem o tem... Gdybyście nawet nie chcieli, musicie zaprojektować reformy, ponieważ interes kraju i rzeczypospolitej tego wymaga (długie oklaski).

Prezes ministrów odpowiada na tę ostrą filipikę z właściwą sobie zręcznością słowa. Żaluje on, że p. Clémenceau nie wystąpił ze swemi żałobami wówczas, kiedy na czele rządu stał jeszcze p. Freycinet. Ten byłby mu po mistrzowsku wyłożył trudności, jakie stawia rządowi rozdwojona, kłótliva izba. Prawda, że gabinet upadł w chwili, gdyście budżet odeśiali z powrotem do komisji; ale było też to nieszczęście dla Francji, ponieważ z łona gabinetu usunął się mąż, który posiadał zaufanie kraju (poruszenie w izbie).

Lepiej jednak nie dotykać przeszłości. Obecny rząd domaga się tylko bezstronności, domaga się, aby sądono go po czynach. Prosi on przecież tylko o zaufanie prowizoryczne. W programie swoim pomieścił rząd reformy skarbowe i administracyjne. Czy można twierdzić, że taki program jest pustym? Rząd doloży wszelkich starań, aby sformować większość, a potem zaprojektuje reformy. Wszakże takie tylko reformy, na których przyjęcie przez izbę liczyć może, które kraj uzna (niepokój na lewicy).

Jeżeli wolność kościoła i wolność państwa osiągnięte być mogą przez rozdział, tem lepiej dla Francji. Ten rozdział byłby zawsze jeszcze najlepszym rozwiązaniem nurtujących społeczeństwo religijnych zatargów (oklaski), mogą wszakże wystąpić z projektem przygotowawczym dopiero w chwili, gdy będą wiedzieli, że w izbie znajdą większość (niepokój).

Nie należy mówić, że od tej lub owej reformy zależy zbawienie rzeczypospolitej. Dokonza ona od lat dziesięciu rzeczy olbrzymich. Przyzwyczajła kraj do rządzania się wolnością (grzmiące i przeciągłe oklaski). Z wolnością prasy, zgromadzeń i stowarzyszeń jaką posiadamy, monarchja nie wytrzymałaby jednego dnia (grzmiące oklaski na lewicy i w centrum, szemranie na prawicy), a przecież mieliśmy do czynienia z pokoleniem, które na przewrót podobny nie było przygotowanym.

Dziś, gdy uchwalimy prawo o nauce świeckiej w szkołach elementarnych, które ma przygotować nowe pokolenie francuzów, dzisiaj mają być osiągnięte rezultaty przez niesnaski wewnętrzne zagrożone? Nie mogę w to uwierzyć... Rząd nie łudzi się co do pomocy z prawej strony izby. Jeżeli światli meżowie obozu zachowawczego zechcą bez zastrzeżeń przyłączyć się do republikanów, powitamy ich całym sercem, ale nie sądzę, aby porzucili swych dawnych towarzyszy. Ci wypowiadają rządowi

wojnę i rząd ją przyjmuje (żywe oklaski z lewicy, wrzawa na prawicy).

Izba wie teraz, czego ma się od rządu spodziewać... Ministrowie nie chcą znać różnicy odcieni pomiędzy republikanami. Zapraszają oni wszystkich do udziału w patriotycznym dziele, które rząd wznieść zamierza (żywe oklaski w centrum).

Po tej gromkiej przemowie, która porwała izbę, uchwalono żądany kredyt 528 głosami przeciw 12. X.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

= Donoszą z Petersburga, iż ministerjum sprawiedliwości zajętem jest obecnie opracowaniem zmian i uzupełnień tej części ustawy handlowej, w której określone są wypadki, kiedy prawo dozwala na utworzenie administracji w sprawach o upadłościach handlowych.

= W sferach rządowych powstał obecnie, według zapewnień gazet petersburskich, projekt wydawania zaliczek bankowych zakładom górniczym na zastaw metalów. Dotychczas prawo otrzymywania pożyczek bankowych posiadał wyłącznie okręg górniczy uralski, pożyczki zaś wydawał tylko kantor banku państwa w Jekaterynburgu. Według pomienionego projektu wydawanie zaliczek rozciągnięte zostanie na wszystkie okręgi górnicze i na wszystkie kantory banku państwowego.

= Drogi żelazne niemiecko-związkowe odniosły się do zarządu kolei warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej, jako należących do związku, ażeby w interesie możliwych ułatwień dla podróżujących temż kolejami wszelkie napisy i objaśnienia na wagonach pociągów osobowych wywieszane były podług jednej formy wskazanej przez biuro związkowe tychże kolei żelaznych.

= Długotrwały proces pomiędzy prokuratorem a sukcesorami kilku małych posesyj, oraz placu, mającego 300,000 łokci kw., a znajdującego się pomiędzy tyłami ementarza ewangelickiego i dawnym oknem miejskim z jednej, a pomiędzy przedłużeniem ulic Dzielnej i Pawiej z drugiej strony, w tych dniach ostatecznie rozstrzygnięty został przez sąd kasacyjny na korzyść prokuratury, czyli, że wielki ten plac wraz z kilkoma budowlami przechodzi na własność miasta.

= Wczoraj w wydziale kasy pożyczkowej w Towarzystwie dobroczynności, dopełnione zostały wybory na rok przyszły. Na prezesa wybrano p. Jana Blocha, na wice-prezesa p. Józefa Wernera, na kontrolera p. Franciszka Rydzikowskiego, na sekretarza wydziału p. Apolinarego Burharda.

= W Instytucie aleksandryjsko-maryjskim wykład lekcji został przerwany a uczennice rozpuszczone z powodu ukazania się pomiędzy wychowankami ospy i szkarlatyny. Lekcje rozpoczną się dopiero po świętach.

= Okrąg naukowy warszawski zawiadomionym został, że na skutek ostatniego rozporządzenia ministerjum oświecenia dozwolonym zostaje przyjmowanie do uniwersytetu warszawskiego studentów z wszelkich innych uniwersytetów w Cesarstwie nie inaczej jednak, jak po złożeniu obowiązujących egzaminów.

= Nauczyciele w gimnazjach rządowych otrzymywać będą od dnia 13-go stycznia za lekcje dodatkowe, zamiast 40, po 60 rs.

= Z literatury.

* Jeden z uczonych naszych pisze rozprawę „O pocztach polskich” i tak zwanych kresach, których istotne znaczenia tłumaczy.

Rzecz ta oparta na źródłach, zapewni brak odpowiednich materiałów w naszym piśmiennictwie.

O pocztach, o ile nam wiadomo, nikt nie pisał, gdyż rozprawa Sobieszczańskiego, jako zbyt drobna, kwestji nie wyczerpała.

* Towarzystwo angielskie wydawnicze wydaje w kilkudziesięciu tysiącach egzemplarzy historję polską p. t. „*A short sketch of polish history*”.

Autor figuruje pod pseudonimem Kazimierz Litwin.

Wyraża on się w przedmowie nader sympatycznie o polakach i kończy opowiadanie swoje notatką, w której oświadcza, iż powziął myśl napisania dziełka, bawiąc w Galicji w r. 1885-tym.

— Z teatru i muzyki.

* Na ostatni swój gościnny występ na naszej scenie, wybrał sobie p. Warmuth partję księcia w „*Balu maskowym*”.

Nie powiemy, żeby wybór był bardzo szczęśliwym.

Zdarzają się partje, które śpiewak ma w repertuarze, nie mając ich w głosie.

Do takich należy książę.

P. Warmuth traktuje tę partję przyzwyczajenie, ale ciężki jest śpiewając barkarolę i finał drugiego aktu, a brakuje mu temperamentu w duecie miłosnym aktu trzeciego.

W ogóle na wczorajszym przedstawieniu „*Balu maskowego*” mieliśmy sposobność stwierdzić raz jeszcze uczynione na tem miejscu spostrzeżenie, że na namietną interpretację szerokiego włoskiego frazezu trudno się p. Warmuthowi zdobyć.

Amelią była wczoraj panna Dobiecka, która w dramatycznym nastroju odśpiewała cały akt 2-gi.

P. Aleksandrowicz z gustem wykonał partję Renata.

* Zapowiedziana na dzień dzisiejszy próba śpiewu członków czynnych Towarzystwa „*Lutnia*” odbędzie się w niedzielę o godz. 1-ej w południe.

— Ze sztuki.

* „*Joanna d'Arc*” Matejki w ostatnich dniach zgromadzała po 3,000 widzów.

Ze względu na znaczną liczbę istniejących jednocześnie wystaw, cyfra ta jest nader pokąźną i dowodzi ogólnego zainteresowania.

* Dowiadujemy się, że wystawa obrazu Siemiradzkiego w sali ratuszowej już tylko krótki czas trwać będzie.

Z powodu, że sala na inny cel jest potrzebna, zamknięcie nastąpi bezwarunkowo jeszcze przed świętami.

Kto zatem nie widział jeszcze tego dzieła nie ma już wiele czasu do stracenia.

— Z wystawy szkieł.

Na wystawę szkieł nienastannie nadechodzą przedmioty sztuki stosowanej do przemysłu, publiczność bowiem nader chętnie wykupuje drobniejsze i tańsze przedmioty z okazji zbliżającej się gwiazdki.

Powodzenie artystycznego handlu w porze przedświątecznej skłania kobiety zajmujące się malarstwem do coraz nowych prac i zastosowań sztuki do praktycznego użytku.

— „Dla biednych na święta”.

Słowa te stanowią stały tytuł osobnej rubryki w dziale naszego pisma.

Pod tem godłem szkodra Warszawa corocznie przed Bożem Narodzeniem i przed Wielkanocą składa hojniejsze lub drobne ofiary, dla małych, dla biednych, dla tych, których całe życie jest gorzkiem i smutnem.

Po te datki zgłaszają się do nas ludzie, którzy cierpią nędzę niezastępowaną, których los dotknął ciężkimi ciosami, których oplakane położenie jest nam znane i przez najwiarogodniejsze osoby stwierdzone.

Nie są to żebracy, lecz ludzie biedni, ubóstwa swego nie wystawiają na pokaz publicznie, nie wyciągają pojałmużną ręki, która do pracy przywykła, ale są to ojcowie i matki rodzin i pragną przy pomocy szczodrości publicznej działwie i najbliższym swoim dni uroczyste umilić.

Zbliża się gwiazdka, dzień dla wszystkich radosny, uczynimy go radosnym i dla tych wydziedziczonych.

W imię chrześcijańskiej miłości bliźniego, prosimy o ofiary „dla biednych na święta”.

— Z wystawy w Muzeum.

W dniu wczorajszym wszystkie grupy sędziów usilnie pracowały nad drobiazgową oceną okazów.

Rezultat ekspertyzy ma być wiadomy w nadechodzący wtorek, poczem rozpoczyna się narady komitetu Muzeum dla powzięcia ostatecznej decyzji.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż członkowie komisji sądzącej dział pracy kobiet, oraz wystawcy tego działu, mają się zebrać w dniu dzisiejszym o

godz. 2½, pierwsi dla dopełnienia oceny, drudzy dla udzielenia informacji.

W tymże celu proszeni są o przybycie sędziowie działu 8-go i 10-go w katalogu wystawy oraz odnośni wystawcy, w dniu 18-ym b. m., to jest w sobotę o godzinie 9-tej rano.

Wreszcie sędziowie działu muzycznego mają przybyć z gotowym materiałem na ostateczną sesję w dniu 20-tym b. m. o godzinie 7½ wieczorem.

Wczoraj wszystkie fortepiany były próbowane przez artystów i amatorów, między innemi zaś na fortepianach Kerntopfa grała panna Jadwiga Koj-szorówna, a Seidlera panny Kaun.

Wśród natoku, jaki chwilami w wielkiej sali pawał, zauważyliśmy jedno, iż wczoraj daly sobie *rendez vous* na wystawie najpiękniejsze warszawianki.

W takiej ilości i w takim doborze ułożonego bukietu dam, dawno nie zdarzyło nam się widzieć.

Nie napróżno wystawę muzealną nazywają... artystyczną!

— Dziewiąty dzień kiemaszu.

Z obowiązku sprawozdawczego znajdując się codziennie na kiemaszu, zauważyliśmy pewną liczbę jednokrotności i tych samych osobistości.

Znalazłszy między tymi *stamgastami* kiemaszowymi znajomego, wyraziliśmy nasze zdziwienie.

— Cóż chcesz—odpowiada zapytany—za 25 kop., a więc za bezcen, mam gdzie przepędzić całe po południe i znaczną część wieczoru, nasłucham się śpiewu, muzyki, ba—zobaczę nawet wesołą komedijkę, wreszcie próbuję szczęścia w koszach kupeów, no! i mogę zjeść podwieczorek a nawet kolację nie opuszczając halli.

Powyższe wyjaśnienie odpowiadało na wszystko i rzeczywiście te liczne rzesze, które myślą nad tem, gdzieby najlepiej, jak się to zwykło mówić, „czas zabić”, codziennie odwiedzają kiemasz.

Chociaż więc wczoraj był już 9-ty dzień zabawy, na pozór opatrzonej, znanej, to jednak sprzedano 1,500 biletów wejścia.

Wesoła a bezpretensjonalna jednoaktówka „*Lorenzo i Jessyka*” drugi raz powtórzona, jeszcze lepiej wyszła, a efektowna pantomina „*Oswobodzenie wdowy*”, wywołała huczne oklaski.

Śpiew chóralny pod dyrekcją Naskowskiego i produkcje magiczne dopełniły całości wczorajszego widowiska.

Ruch targowy w sklepach na górze był wczoraj niezwykle ożywiony.

Członkowie, asystujący zaimprovizowanym kupcowym, z godnem uznania poświęceniem wystawiali przed namiotami, zachwalając rozmaite towary pod względem ceny i dobroci.

Podobna zachęta osiągała skutek i obrót, zwłaszcza w sklepie hr. Józefowej Krasieńskiej, był bardzo dobry.

W ogóle najwięcej mają odbytu towary na prezenta gwiazdkowe czyli t. zw. „kolendy”, a więc w sklepie księgarskim Paprockiego wydawnictwa dla dzieci i „*Złota przedza*” dla dorosłych, galanterja tania Sulistrowskiego, krawaty „*Czesława*”, wreszcie przedmioty szkolne Szyllera.

Tak zwane „kosze szczęścia” w dolnej halli miały powodzenie, a bukietki przez wdzięczną *floraję* podawane rozkupiono w zupełności.

Dzisiejszy program przedstawienia jest nader urozmaicony, a mianowicie: śpiew solowy, szermierka, deklamacja, dwie pantominy: „*Złoty strażak*” i „*Napad zbójców*”, wreszcie produkcje magiczne Faustyniego-Dutkiewicza.

Z powodu pewnych przeszkód projektu maskarady komitet musiał zaniechać.

— Projekt targu zbożowego w Warszawie.

Ostatnia wystawa nasion w Muzeum przemysłu i rolnictwa nasunęła myśl kierownictwu tej instytucji utworzenia w kraju naszym terminowych targów zbożowych, któreby choć w części zastępowały trudną do urzeczywistnienia giełdę produktową.

Targi takie odbywałyby się w Warszawie, w Muzeum, w czasie wystaw nasion, które w ten sposób staną się dorocznymi.

Ze podobne przedsięwzięcie może mieć powodzenie i może oddać rolnictwu wielkie przysługi, przekonują tranżakeje, dokonane w czasie ubiegłej wystawy.

Jakkolwiek bowiem wystawa ta, jako pierwsza, zaskoczyła rolników do pewnego stopnia całkiem nieprzygotowanych, a o handlu nasionami początkowo nie było na niej mowy, to przecież sama potrzeba wytworzyła „biuro pośrednictwa”, które ułatwiło sprzedaż doborowych nasion, jak na początek, na dość znaczną nawet sumę.

Czynności biura niewątpliwie doprowadziły do znaczących rezultatów, gdyby rolnicy, do których odwoływano się o sprzedaż, byli przygotowani do zadośćuczynienia zamówieniom, czego właśnie na pierwszej wystawie nie było.

Dla charakterystyki operacyi biura przytaczamy, iż za jego pośrednictwem sprzedano 1,000 korcy jeźmienia, 105 pud. owsa, 116 kartofli, 80 seradeli, 40 cebuli, 64 groszku, 45 marchwi, 1 lallemancji, 11 p. pszenicy, 1 p. żyta, 15 korcy łubinu, 16 k. grochu itd.

Ogółem zaś dopełniono 55 tranżakej.

Że są one drobne, każdy przyzna, lecz rozpoczęt w warunkach próby i nieprzygotowania, innemi by nie mogły.

Jeżeli jednak czasami wystawy nasion w Muzeum zolbrzymieją, czego słusznie spodziewać się należy, jest wszelkie prawdopodobieństwo przypuszczać, iż projektowane targi cieszyć się będą po wszechem uznaniem i jak powiadamy, wytworzą choć taki taki *modus vivendi* wobec zupełnego braku giełdy zbożowej.

Naturalnie, targi te nie wykluczają dawniejszego projektu Muzeum utworzenia składu prób nasion, którym dawniej pisaliśmy.

— Z Towarzystwa wioślarskiego.

W dniu wczorajszym o godzinie 10-tej wieczorem, odbyło się w sali Resursy obywatelskiej roczne zebranie członków Towarzystwa wioślarskiego.

Zebrało się przeszło 320-tu członków.

Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego p. Rawicza, uproszono na przewodniczącego p. adwokata Kokelego, a na sekretarza p. Ignacego Górskiego.

Z przedłożonego sprawozdania rocznego dowiadujemy się, że Towarzystwo wioślarskie liczyło w roku bieżącym 886 ciu członków czynnych, dochody zaś ogółne wynosiły za czas sprawozdawczy 12,626 rs. 13½ kop., z tego wydatkowano 8,210 rs. 99 k. majątek Towarzystwa powiększył się więc o 504 rs. 21 kop.

Ogólna wartość majątku wynosiła po zamknięciu rachunków rocznych w dniu 30-ym września 23,248 rs. 37 kop.

Posiedzenie rozpoczęło się zatwierdzeniem porządku dziennego, poczem odczytano sprawozdanie roczne, wyjaśniające działalność Towarzystwa.

Sprawozdanie to zostało przez zebranie przyjęte i zatwierdzone.

Przystąpiono do odczytania sprawozdania komisji rewizyjnej.

P. Sebastjański podnosi, dlaczego łodzie sprowadzone z Hamburga, nie są takie, jak było postanowionem na zeszłorocznem zebraniu, lecz o wiele kosztowniejsze.

P. wice-prezes Szlenkier wyjaśnia, że żagłówki były sprowadzone ze względu na projekt urządzenia regat żaglowych, z powodu jednak niepomysłnych warunków pogody, regaty nie mogły przyjść do skutku.

P. Tuszewski podnosi kwestję olbrzymiego kosztu ustawiania krzeseł na wianki, co kosztuje rok rocznie 750 rs, a gdyby kupić na własność, to byłoby raz na zawsze i stanowiłoby bardzo znaczną oszczędność.

P. Sieradzki występuje z żądaniem powiększenia liczby szafek na ubranie w przystani Towarzystwa, oraz interpeluje w kwestji pobierania po 5 kop. opłaty za szafki, co wcale w sprawozdaniu z obrotu funduszy nie jest ujawnionem.

Komitet wyjaśnia, że opłata pobierana była przez prywatnego przedsiębiorcę, który te szafki urządził, a zamieszczone one zostały w inwentarzu Towarzystwa.

P. Skrzynecki zwraca uwagę na niewłaściwość manipulacji, że jedni członkowie odstępują innym te szafki za opłatą.

Komitet wyjaśnia, że się to dzieje bez jego wiedzy, nie ma więc możności tego nadużycia ukrócić.

Dyskusja nad kwestją obrotu z grona członków płatnego intendenta, któryby zarazem pełnił funkcję gospodarza, instruktora, kancelisty i trenera, była bardzo gorącą i głośną a w końcu poddana została ogólnemu głosowaniu.

Z powodu spóźnionej pory, przerywamy na tem sprawozdanie, zaznaczając, iż zebranie przeciągnęło się prawie do godziny 3-ej w nocy.

— Ruch przedświąteczny.

Lubo już tylko tydzień oddziela nas od świąt, ruch targowy jest bardzo słaby.

Według zapewnień handlujących, dotychczasowy ruch przedświąteczny ogranicza się jedynie na drobnych zakupach na podarki praktyczne, stanowiące jednocześnie przedmioty pierwszej potrzeby.

Zamówienia z prowincyj dotyczą, jak dotychczas, jedynie... pierników.

— Żywe choinki.

Pomysłowi właścianie podmiejscy wpadli na zupełnie nową myśl sprzedawania świątecznych żywych choinek i świerków.

Drzewka wykopane z korzeniami i umieszczone w drewnianych kubiach napelnionych ziemią, znajdu-

ja nabywców, jakkolwiek cena żywych jest o wiele droższą od choinek zrabanych.

= Wigilia w restauracji.

Nie wszystkie rodziny zwykły widać urządzać u czty wigilijne w domowym ognisku, kiedy jeden z restauratorów otrzymał wczoraj obśtalunek urządzenia kolacji z tradycyjnym menu w swoim lokalu na 60 osób.

Charakterystycznym jest, iż zamówiono wigilię dopiero na godzinę 12-tą w nocy.

= Przemysł wiejski.

W mieście naszym ma powstać specjalny sklep z wyrobami ze słomy włocian z okolic Kutna.

Będzie to pierwsze praktyczne poparcie rozwijającego się i wielce obiecującego przemysłu kutnowskich kmotków.

= Z przytułku żebraczego.

W ciągu trzech dni ostatnich policja przyprowadziła z ulic miasta do przytułku na Pawiej 12 tu żebraków.

Z tych zakwalifikowano jako prawdziwie nie-szczęśliwych do przyjęcia w przytułku 5 in.

Obecnie więc liczba wszystkich pensjonarzy wynosi 90-ciu, a mianowicie 62 kobiet i 28 mężczyzn.

= Konkurs spadkowy.

Wszelkiego rodzaju konkursu tak weszły teraz w modę, iż nie dziwnego, że p. * zmarły przed kilku tygodniami, urządził oryginalny, może pierwszy w swoim rodzaju konkurs spadkowy.

Nieboszczyk zostawił majątek wynoszący około 25,000 rs., z których 10,000 rs. przeznaczył do natychmiastowego podziału między pięciu swoich prawnych spadkobierców, a mianowicie trzech siostrzeńców i dwóch synów.

Reszta, wynosząca 15,000 rs., stanowi sumę depozytową w banku handlowym z terminem trzyletnim.

Depozyt ten wraz z procentami winien być wypłacony jednemu tylko z siostrzeńców lub synów, według uznania trzech osób wymienionych w testamentie jako jego egzekutorów.

Testator prosi egzekutorów, aby skrupulatnie wglądali w życie domniemanych spadkobierców i w dniu 14-y listopada, będącym rocznicą śmierci p. * mają orzec, który z pięciu kandydatów zasługuje na otrzymanie spadku.

Wykonawcom ostatniej woli zmarłego służy prawo odrzucić konkurs jeszcze na jeden rok, lecz bezwarunkowo w r. 1890-ym kwestja spadkowa musi być załatwiona, gdyby zaś i wówczas egzekutorowie nie mogli z jakichś pobudek powziąć stanowczej decyzji, suma 15,000 rs. wraz z procentami będzie obróconą na ufundowanie dwóch stypendjów gimnazjalnych, z pierwszeństwem dla najbliższej rodziny testatora.

A więc mamy konkurs spadkowy!

= Słuszną karą.

Przed miesiącem donosiliśmy o niegodziwej mistyfikacji i wstrzymaniu ślubu na skutek listu pisanego do ojca panny młodej, iż p. S., narzeczony, jest już żonaty i zamierza dopuścić się zbrodni dwużenstwa.

Ponieważ S. jest poddanym austriackim, dopiero od trzech lat zamieszkałym w Warszawie, a nikt z rodziny na ślub nie przybył, nie więc dziwnego, iż p. D., ojciec panny, fatalnem oskarżeniem mocno się zaniepokoił i ślub został wstrzymany.

Dziś sprawa niegodziwego zarzutu jest najzupełniej wyjaśniona, a narzeczeni w pierwszych dniach stycznia staną przed sądem.

Sprawca mistyfikacji dzięki energicznemu śledztwu, został niebawem zdemaskowany i w dniu wczorajszym stał przed sędzią pokoju VII-go oddziału pozwany o potwarz.

Jest nim W. R., oficyalista prywatny, niegdyś konkurent o rękę panny D.

Wobec nagromadzonych dowodów nie śmiał przeczyć autorstwa listu, lecz tłumaczył się, iż mu w pewnym kółku towarzyskiem opowiadano, jakoby S. był żonaty, uważał więc za obowiązek sumienia przestrzedz ojca panny.

Powód p. S. wprowadzając sprawę, zaakcentował, iż potworna mistyfikacja wypłynęła z niskich pobudek zemsty za nieprzyjęcie oświadczeń, domaga się więc zastosowania do pozwanego jak najsurowszej kary, a zarazem podał likwidację strat, na jakie przez zwłokę został narażony.

Straty dotyczą przedsięwzięcia osobistej podróży za granicę, co wynosi 150 rs. a o przysądzenie tej kwoty, z przeznaczeniem na instytut moralnie zaniebanych, powód w skardze upraszał.

Sędzia widząc, iż strony nie chcą się pogodzić, skazał p. W. R. za uwłaczającą i szkodliwą potwarz na miesiąc aresztu, lecz akcję cywilną, jako niedowiedzoną, oddalił.

= Złośliwa papuga.

W dniu wczorajszym, panna R. przybyła w odwie-

dziny do pani Z., zamieszkałej przy ulicy Kruczej, poczęła się bawić z wielką, umieszczoną w klatce papugą.

Nieuważny gość tak blisko dotknął ręką klatki, iż ptak uchwyciwszy dziobem, złamał ostatni staw małego palca.

Panna R. udała się natychmiast do zamieszkałego w tymże domu lekarza, który zaopiniował, iż palec po wyleczeniu na zawsze będzie skrzywiony.

= Złodziej w opalach.

Onegdajszego wieczoru p. Brykner przyszedłszy około godziny 9-ej do domu na Królewską, zastał w mieszkaniu gospodarującego złodzieja.

Zaskoczony zniechęca łotr popchnąwszy mocno pana B., wysunął się do sieni.

Ponieważ ktoś szedł po schodach a pan B. wołając wybiegł również do sieni, złodziej bez namysłu uciekł na strych.

Urządzono więc formalną obławę, lecz złodzieja na strychu nie znaleziono.

Obdarzony widocznie zdolnościami gimnastycznymi, uciekł przez okno ze strychu na dach i zniknął bez wieści.

Łotr sam jest poszkodowany, gdyż w przedpokoju mieszkania pana B. zostawił palto i czapkę, w zamian nie zabrawszy.

Chyba się upomnieć o swoje rzeczy nie przyjdzie...

= Kradzieże.

W halli kiermaszowej podczas widowiska okradziono dwie panie, a mianowicie jedną z nich wyciągnięto portmonetkę z kilkunastu rublami, drugiej zaś wyciągnięto srebrny zegarek z połową złotego łańcuszka, który został nożyczkami przecięty. — Pomiędzy Trębacką a Bielańską w wagonie tramwajowym W. Szejdrowi skradziono pugilares zawierający rozmaite weksle i dokumenta na sumę około 1000 rubli.

= Przejechania.

W dniu wczorajszym Wojciech Niewiałdowski najechany przez wóz roboczy, upadł na bruk i został nader ciężko zraniony kopytem końskim w głowę.

Na Dzikiej Sara Bertaunówna przejechana przez ekwipaż prywatny, uległa zwichnięciu nogi i ciężkiemu uszkodzeniu prawego boku.

† Wspomnienie pośmiertne.

Dnia 1-go b. m. zmarł w Wilnie inżynier technologiczny, Józef Jurewicz.

Urodzony w Sypliszkach w r. 1848-ym, kształcił się w szkołach wileńskich, potem w instytucie technologicznym w Petersburgu.

Przywiązany do ziemi ojców, mimo lichych warunków materialnych nie ruszał się z kraju, chociaż jako zdolnemu fachowcowi robiono liczne propozycje do zajęcia posady za granicą.

W ostatnich czasach Jurewicz przebywał w Warszawie, jako delegat kolei poleskich.

Zasilał dziennikarstwo pod pseudonimem Józefa Sosny.

Pisywał głównie do organów specjalnych i do Kraju.

= Germanizacja nazwisk.

W podniesionej niedawno przez pisma warszawskie sprawie germanizacji nazwisk polskich w parafii Zduńsko-Wolskiej, przytacza Tydz. piotr. ciekawy dokument.

Jest to protokolarne zeznanie, złożone w urzędzie wójta gminy Łask przez Wilhelma Słowińskiego, którego pastor parafii zduńsko-wolskiej przemianował na „Nachtigala”.

Słowiński zeznaje, iż tak on, jak i ojciec jego nosili nazwisko Słowiński i obadwaj urodzili się w powiecie łaskim.

Teraz dopiero dzieciom Słowińskiego nadano na chrzcie św. nazwisko niemieckie.

Protokół sporządzony został z polecenia naczelnika powiatu łaskiego i nosi datę dnia 14-go września r. b.

= Schwytanie szajki rabusiów.

Energiczny naczelnik straży ziemskiej powiatu radzyńskiego, wytropił w dniu wczorajszym szajkę rabusiów, która grabiła przejezdnych na szosie z Warszawy do Radzyna.

Przebrał on swoich strażników po żydowsku i kazał im udawać podróżnych.

W podrobie tem strażnicy zostali napadnięci, ale ponieważ byli uzbrojeni, zdołali dwóch rabusiów pochwytać, dwóch zaś uciekło.

= Pożary.

Z powiatu wilejskiego piszą do nas:

Najpopularniejszym dziś objawem zemsty jest podpalenie.

Ludzie dla błahych nieraz powodów niszczą mienie swych współbraci, owoc długoletniej ciężkiej pracy.

W ostatnich czasach spłonęło znowu kilka obywatelskich gumien, między innemi w Lewkowie u dzierżawcy p. Hoch pełne niemłóconej dotąd kre-stencji.

Wież Skuratniki podpaloną została naraz w trzech miejscach, a ofiarą pogorzeł padło kilkanaście osad włościańskich.

Była to zemsta złodzieja koni, pochwyconego przez mieszkaniec tejże wsi.

Stawiony przed sądem, w czasie badania świadków, rzucił się na jednego z nich w obecności sędziego pokoju i uderzywszy go w twarz, zapowiedział, iż cała wioska w kupę gruzów zamieniona zostanie.

W kilka tygodni pogróżka ta się w części spełniła, a jeden z włościan odebrał bezimienny list, iż wkrótce kamień na kamieniu nie zostanie i wieś doszczętnie zniszczoną będzie.

We wsi Graniczach sąsiad podpalił chatę sąsiada, a pogorzel ta kosztowała życie gospodarza.

W czasie bowiem pożaru przypomniał sobie, iż w chacie pozostał kufer, w którym było 6 rs.

Pomimo perswazji innych wskoczył do ognia w nadziei uratowania swego skarbu.

W tej chwili dach runął, a do uszu zebranych doleciał jeden straszny krzyk z pośród tryskających iskier.

Był to ostatni jęk człowieka, który naraził życie dla 6 u rubli.

Smutne czasy!”

Z s a d ó w.

Historja jakich wiele.

We wsi Gruszczynie, powiatu kalwaryjskiego, pełniła obowiązki klucznicy u właścicieli dóbr p. K. Gasiorskiej, Franciszka Gasiorskiego. Zarząd znależem podarstwem obok długoletniej służby nie pozostały dla niej bez korzyści, gdyż je-zcze w r. 1879-ym złożyła do Banku dyskontowego część zaoszczędzonego kapitału, wynoszącego 4,500 rs. Resztę zasobów, a mianowicie 1,500 rs., Gasiorska zatrzymała przy sobie.

Wiedząc o jej oszczędnościach doszła między innemi do uszów jednego z faktorów Moszka Rosentala, który był częstym gościem w Gruszczynie i niejednokrotnie spełniał powierzone mu przez Gasiorską zlecenia.

Kiedy w następnym 1880-ym r. majątek objął syn p. Klemensowski Rosental zaczął straszyć Gasiorską, że nowy dziedzic zażąda od niej rachunków i będzie s.rawdzał pochodzenie jej oszczędności. Wystraszona kobieta ułożyła Rosentala do odbioru złożonych w Banku pieniędzy, a nawet zgodziła się na scedowanie mu całej sumy (naturalnie w dobrej wierze), byleby tylko zachować swój dorobek.

Cesja wymagała obecności Gasiorskiej, jedzie więc z Rosentalem, jego żoną i córką do Warszawy. Pieniądze zostały podniesione i za namową Rosentala złożone na otwarty kredyt do Banku polskiego, ale nie na imię Gasiorskiej, tylko na rachunek doradcy.

Formalności biurowe Rosental załatwiał sam, a tymczasem Gasiorska z towarzyszkami czekała u wrót bankowych. Po wyjściu z biura, Rosental pokazywał Gasiorskiej książeczkę z cze ami na potwierdzenie złożenia pieniędzy i za zgodą Gasiorskiej zatrzymał czek u siebie, ażeby w razie dochodzenia ze strony p. Klemensowskiego, pieniądze jej nie odebrano.

Wszystko to działo się w lipcu 1880-go r. W sierpniu tegoż roku Gasiorska zamieszkała w Górze-Kalwarii, gdzie Rosen al odwiedzał ją jak zwykle. Zażyłość była pomiędzy nimi bardzo ścisła. Rosental siadywał tam do późnej nocy, załatwiał różne zlecenia i wogóle okazywał wiele zainteresowania się.

Naraz rozchodzić się zaczęły wieści, że suma, zdeponowana w Banku polskim, została już podniesiona. Zaniepokojona Gasiorska zażądała od Rosentala wyjaśnień, uspokoiła się jednak wnet, kiedy ten pokazał jej książeczkę, otrzymaną w Banku, a jakkolwiek w książeczce pierwszy czek był wydarty, Gasiorska nie zwróciła na to szczególnej uwagi i dała się nawet nakłonić do złożenia pozostałych 1,500 rs. na rachunek bieżący w Banku polskim.

Powodem, który ją skłonił ostatecznie do tego, były postrachy, że p. Klemensowski dowiaduje się o jej fundusze, oraz list pisany jakoby w tym przedmiocie przez rządę tego ostatniego do właściciela domu, w którym mieszkała Gasiorska.

Książeczka i tym razem pozostała w rękach Rosentala. Nareszcie w styczniu 1881 r. Gasiorska zażądała odbioru pieniędzy, udała się w tym celu z Rosentalem i jego żoną do Warszawy. Po przybyciu do Banku, Rosental wszedł sam na górę i wkrótce potem wyszedł na ulicę, gdzie czekały na niego obie kobiety, pokazał im grubą paczkę, w której jakoby mieściły się pieniądze, poczem wszyscy troje udali się w stronę Żelaznej Bramy.

Przy jednym ze straganów kobiety zatrzymały się w celu kupna, kiedy nagle Rosental zaczął z przerażeniem szukać czegoś po kieszeniach. Na zapytanie Gasiorskiej, co mu się stało, odpowiedział, że skradziono mu pieniądze. Nastąpiła scena rozpacz, przeplatana prośbami Gasiorskiej o wystawienie jej równoważnego rewersu. Rosental odmówił żądaniu i nie czekając dalszych następstw odszedł.

Po rozpoczęciu śledztwa na skutek skargi Gasiorskiej stwierdzono, że Rosental złożył rzeczywiście w Banku Polskim w połowie 1880 r. 4000 rs., a w sierpniu tegoż roku 1500 rs., całą jednak sumę odebrał częściowo do listopada t. r. W dniu kiedy Rosental odebrał jakoby pieniądze i pokazywał Gasiorskiej pakiet, czynności w Banku były zawieszane i żadnych wypłat nie dokonywano.

Poszlaki przytoczone powyżej, posłużyły za materiał do stawienia Rosentala przed sądem. Pomimo jego tłumaczenia, że Gasiorska scedowała mu całą sumę, sąd okręgowy skazał Rosentala z zastosowaniem manifestu na pozbawienie szczególnych praw i przywilejów i 10 miesięcy rot aresztanckich.

Izba sądowa, gdzie sprawa sądzona była w dniu wczorajszym, po wysłuchaniu wyzercupujących obron adw. przys. Pełpińskiego i Likierki, wyrok sądu okręgowego w sprawie Rosentala.

Довдлено Цензурою Варшава 5 (17) Декабри 1886